

দ্বীন ইছলামৰ সৌন্দৰ্যৰ এক মুঠা মুক্তাদানা

আব্দুৰ ৰহমান বনি নাছৰি আচ-চাদী

“দ্বীন ইছলামৰ সৌন্দৰ্যৰ এক মুঠা

মুক্তাদানা” পুস্তকটিত দ্বীন

ইছলাম বা ইছলামী জীৱনব্যৱস্থাৰ

কছুমান সৌন্দৰ্য বৰ্ণনাৰ গুৰুত্ব

আৰু দ্বীন ইছলামৰ কছুমান সৌন্দৰ্য

আৰু পৰিপূৰ্ণতাৰ নদিৰ্শন দাঙি ধৰা

হৈছে।

<https://islamhouse.com/২৭৮২০৯৮>

- দ্বীন ইছলামৰ সৌন্দৰ্যৰ এক মুঠা মুক্তাদানা
 - তাৰ পছিত:
 - প্ৰথম উদাহৰণ
 - দ্বিতীয় উদাহৰণ
 - তৃতীয় উদাহৰণ
 - চতুৰ্থ উদাহৰণ
 - পঞ্চম উদাহৰণ
 - ষষ্ঠ উদাহৰণ
 - সপ্তম উদাহৰণ
 - অষ্টম উদাহৰণ
 - নৱম উদাহৰণ
 - দশম উদাহৰণ
 - এঘাৰ নং উদাহৰণ
 - বাৰ নং উদাহৰণ
 - তৰে নং উদাহৰণ

- চৌধুৰ নং উদাহৰণ
- পোন্থৰ নং উদাহৰণ
- ষোল নং উদাহৰণ
- সতৌৰ নং উদাহৰণ
- ওঠৰ নং উদাহৰণ
- উনশৈ নং উদাহৰণ
- বশি নং উদাহৰণ
- একশৈ নং উদাহৰণ

দ্বীন ইছলামৰ সৌন্দৰ্যৰ এক মুঠা মুক্তাদানা

শ্বাইখ আব্দুৰ ৰহমান বনি নাছৰি আচ-
ছা'দী

অনুবাদ

ৰফক্বুল ইছলাম বনি হাববিৰ ৰহমান
দৰঙী

ইছলামী বিশ্ববিদ্যালয় মদীনা ছৌদী
আৰব

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

সকলো ধৰণৰ প্ৰশংসা কৰেল
আল্লাহৰ বাবে; আমি তেওঁৰহে প্ৰশংসা
কৰোঁ, তেওঁৰ ওচৰতহে সহায় আৰু
ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰোঁ; আৰু তেওঁৰ
ওচৰতহে তাওবা কৰোঁ; আৰু আমি
আমাৰ নফছৰ সকলো প্ৰকাৰ
কুমন্ত্ৰণা আৰু আমাৰ সকলো প্ৰকাৰ
বয়ো আমলৰ পৰা আল্লাহৰ ওচৰত
আশ্ৰয় বচাৰোঁ। আল্লাহে যাক
হৃদায়ত দয়ি, তাক পথভ্ৰষ্ট কৰবিলৈ

কোনো নাই; আৰু যাক তেওঁ পথভ্ৰষ্ট
কৰে, তাক পথ প্ৰদৰ্শনকাৰী কোনো
নাই। আৰু মই সাক্ষ্য দিওঁ যে,
আল্লাহৰ বাহিৰে আন কোনো সত্য
ইলাহ নাই, তেওঁৰ কোনো অংশীদাৰ
নাই, মই আৰু সাক্ষ্য দিওঁ যে, মুহাম্মদ
চাল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লাম তেওঁৰ
বান্দা আৰু ৰাছুল; তেওঁৰ প্ৰতি অসংখ্য
চালাত (দৰুদ) আৰু ছালাম বৰ্ষতি
হওঁক।

তাৰ পছিত:

নশ্চয় মুহাম্মদ চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লামে লৈ অহা দ্বীন ইছলাম
সকলো ধৰ্ম আৰু জীৱনব্যৱস্থাতকৈ
পৰিপূৰ্ণ, সৰ্বোত্তম আৰু সৰ্বমহান

দ্বীন আৰু জীৱনব্যৱস্থা। আৰু এই
 দ্বীনটোৱে এনবোৰ সৌন্দৰ্য,
 পৰিপূৰ্ণতা, যথাৰ্থতা, সম্পূৰ্ণতা,
 ন্যায়পৰায়ণতা আৰু হকিমত
 (প্ৰজ্ঞা)ক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে,
 যাটো আল্লাহ তা'আলাৰ বাবে সাৰ্বকি
 পৰিপূৰ্ণতা আৰু জ্ঞান ও প্ৰজ্ঞাৰ
 ব্যাপকতাৰ সাক্ষ্য বহন কৰে; আৰু
 তেওঁৰ নবী (চাল্লাল্লাহু আলাইহি
 অছাল্লাম)ৰ বাবে এই সাক্ষ্য বহন
 কৰে যে, তেওঁ সঁচাই আল্লাহৰ ৰাছুল
 আৰু তেওঁ সত্যবাদী আৰু বশ্বিস্ত;
 যাজিনে মনসেজা কোনো কথা নকয়:

﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ [النجم: ٤]

“এয়া কৰেল অহী, যটিো তওঁৰ প্ৰতি
অহীৰূপে প্ৰৰেতি হয়।” [আন-নাভম,
আয়াত: ৪]

এতকে এই ইছলামী দ্বীন আল্লাহ
তা‘আলাৰ বাবে তওঁৰ একত্ব আৰু
সাৰ্বকি পৰাপূৰ্ণতাৰ ক্ৰত্ৰেত আৰু
তওঁৰ নবী (চাল্লাল্লাহু আলাইহি
অছাল্লাম)ৰ বাবে ৰছালত আৰু
সত্ৰবাদতিৰ ক্ৰত্ৰেত আটাইতকৈ
ডাঙৰ দলীল আৰু মহান সাক্ষী।

মোৰ এই লখিটোৰ উদ্দেশ্য হ’ল, এই
মহান দ্বীনৰ সৌন্দৰ্যৰ নীতিমালাৰ
বৰিৰণ সম্পৰ্কে মই যখিনি জ্ঞান
অৰ্জন কৰছো, সেইটো প্ৰকাশ কৰা।
যদিও এই মহান দ্বীনে ইয়াৰ মহত্ব,

সৌন্দৰ্য আৰু পৰিপূৰ্ণতাৰ যসিমূহ
 দৰ্শিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে, তাৰ
 সামান্যতম অংশ প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে
 প্ৰয়োজনীয় জ্ঞান-বোধ মোৰ খুবহেঁ
 সীমতি আৰু ইয়াৰ সৌন্দৰ্য সমূহ
 বসিতাৰতি ব্যাখ্যা দূৰৰ কথা,
 সংক্ষিপ্ত বৰ্ণনা কৰাৰ ক্ষত্ৰতো
 মোৰ যোগ্যতা অতি দুৰ্বল; তথাপিও,
 কোনো মানুহে সকলো খনি
 নাজানলিও অথবা চূড়ান্ত পৰ্যায়ত
 উপনতি নহলেও সি তাৰ এই অংশবিশেষে
 নজনাৰ অক্ষমতা আৰু দুৰ্বলতাৰ বাবে
 সন্মিত খনি জানে, সন্মিত খনি
 প্ৰকাশ কৰাৰ পৰা বৰিত থকাটো তাৰ
 বাবে উচিত নহ'বা কাৰণ, আল্লাহ
 তা'আলাই কোনো ব্যক্তিৰ ওপৰত

তাৰ সাধ্যাতীত কোনো কষ্টদায়ক
দায়িত্ব অৰ্পণ নকৰে: আল্লাহ
তাআলাই কৈছে:

{التَّغَابُنُ: ١٦} (فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ)

অৰ্থাৎ- “তোমালোক যথাসাধ্য
আল্লাহৰ তাকৰা অৱলম্বন কৰা।” [
আত-তাগাবুন, আয়াত: ১৬]

আৰু এই জ্ঞান অৰ্জন কৰাৰ মাজত
বহু প্ৰকাৰৰ উপকাৰিতা আছে। যেনে:

. এই শ্ৰেষ্ঠ আৰু মহৎ বিষয়ত
আত্মনিয়োগ কৰাটো অন্যতম
শ্ৰেষ্ঠ আৰু উত্তম আমলৰ
অন্তৰ্ভুক্ত। এই বিষয় সম্পৰ্কে জনা,
গৱেষণা কৰা, চিন্তা-চৰ্চা কৰা আৰু
সহে সম্পৰ্কে জনা আৰু বুজাৰ বাবে

প্ৰত্যেকেটো পন্থা অৱলম্বন কৰা
বান্দাৰ সাৰ্বকি ব্যস্ততা আৰু
কৰ্মকাণ্ডৰ মাজত সৰ্বোত্তম; আৰু
আপুনি এই কামত যদি সময় ব্যয় কৰি,
সয়ো কৰিলে আপোনাৰ কল্যাণৰ বাবে,
আপোনাৰ অকল্যাণৰ বাবে নহয়।

• নিয়ামত বা অনুগ্ৰহসমূহ সম্পৰ্কে
জনা আৰু সেই সম্পৰ্কে আলোচনা
কৰিবলৈ আল্লাহ তা'আলা আৰু তেওঁৰ
ৰাছুলে নিৰ্দ্দেশে দিছে; আৰু সেইটো
ডাঙৰ সৎকৰ্মৰ অন্তৰ্ভুক্ত। আৰু
কোনো সন্দেহে নাই যে, এই বিষয়টো
লৈ গৱেষণা কৰা মানহে আল্লাহ
ছুবহানাহু অতা'আলা কৰ্তৃক তেওঁৰ
বান্দাসকলক দিয়া নিয়ামত সমূহৰ
শ্ৰেষ্ঠ নিয়ামতৰ ক্ষেত্ৰত স্বীকৃতি

দয়্যা আৰু আলোচনা ও চন্িতা-চৰ্চা
 কৰা। আৰু সেই নয়ামত হ্ৰে: ইছলামী
 দ্বীন, যাৰ বাহৰিৰে আল্লাহ তা‘আলাই
 কোনো ব্যক্তিৰ পৰা আন কোনো
 দ্বীন গ্ৰহণ নকৰবি। ফলত এই
 আলোচনাটো হ’ব আল্লাহৰ
 কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশৰ বাবে আৰু এই
 নয়ামত বৃদ্ধিৰ আবদেনস্বৰূপ।

• নঃসন্দহে ঈমান আৰু ইয়াৰ
 পৰিপূৰ্ণতাৰ ক্ৰত্ৰত মানুহৰ মাজত
 বৰ ডাঙৰ ব্যৱধান আছে। আৰু যতেনিয়া
 কোনো ব্যক্তি এই দ্বীন সম্পৰ্কে
 বহুে জানবি, তাক বহুে সন্মান কৰবি
 আৰু তাৰ প্ৰতি অধিক আনন্দতি
 থাকবি, ততেনিয়া ই তাৰ ঈমানক পৰিপূৰ্ণ
 কৰবি আৰু আস্থা ও বশ্বাসক অধিক

হাৰত বশিদ্ধ কৰি। কাৰণ, এই
বসিয়টো ঈমানৰ সকলো মূলনীতি আৰু
নয়িম-কানুনৰ স্পষ্ট প্ৰমাণ।

• দ্বীন ইছলামৰ পনি আটাইতকৈ
ডাঙৰ দাৱাত (আহ্বান) হ'ল ইয়াৰ
(ইছলামৰ) যাৰতীয় সৌন্দৰ্য ব্যাখ্যা
কৰা, যাি সৌন্দৰ্যবোৰ প্ৰত্যকে
সুস্থ জ্ঞান আৰু ববিকেসম্পন্ন
ব্যক্তিয়েই গ্ৰহণ কৰে।

এতকে যদি এই দ্বীনৰ ফালে আহ্বান
কৰাৰ বাবে এনে কোনো ব্যক্তিবৰ্গ
উদ্যোগ গ্ৰহণ কৰে যিকলে ইয়াৰ
হককিত আৰু তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰি
পাৰে আৰু সৃষ্টিৰ ওচৰত ইয়াৰ
কল্যাণকৰ দশিসমূহ বৰ্ণনা কৰি

পাৰে, তেন্তে এইটোৱেই সকলোকে
 এই দ্বীনৰ ফালে আকৃষ্ট কৰাৰ
 ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট হ'ব; কয়িনো,
 তেতিয়া সহিত এই দ্বীনক ধৰ্মীয় আৰু
 পাৰ্থক্য স্বাৰ্থৰ লগত
 সামঞ্জস্যপূৰ্ণ বুলি প্ৰত্যক্ষ কৰি
 আৰু ইয়াৰ বাহ্যিকি আৰু অভ্যন্তৰীণ
 উপযুক্ততা লক্ষ্য কৰি। এইক্ষেত্ৰত
 বৰিোধীসকলৰ সন্দেহে দূৰ কৰা আৰু
 সহিতৰ ধৰ্মৰ সমালোচনাৰ উদ্য়োগ
 গ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন নহ'বা কাৰণ,
 তেতিয়া এই দ্বীন নজিহে ইয়াৰ লগত
 বৰিোধপূৰ্ণ সকলো সন্দেহে দূৰ কৰি
 দৰি; কাৰণ, এইটোৱেই সুস্পষ্ট বৰ্ণনা
 আৰু মজবুত বশ্বাসত পৰিণিত কৰাৰ

দৰে দলীল-প্ৰমাণাদৰি দ্বাৰা ব্যাখ্যা
কৰা প্ৰকৃত সত্য।

সয়ে এই দ্বীনৰ আচল চত্ৰৰ
অংশবিশেষে দাঙি ধৰাটোৱে ইয়াক
গ্ৰহণ কৰা আৰু আনৰ ওপৰত ইয়াক
শ্ৰেষ্ট কৰাৰ ক্ষত্ৰত সৰ্ববৃহৎ
ভূমিকা ৰাখি।

আৰু জানি থওঁক, ইছলামী
জীৱনব্যৱস্থাৰ সৌন্দৰ্য
সাধাৰণভাৱে তাৰ সকলো মাছআলা,
দলীল-প্ৰমাণ আৰু নীতিমালা ও শাখা-
প্ৰশাখাত প্ৰমাণিত। ইয়াৰ বাহিৰেও
চৰয়িতৰ বধি-বধিান সংক্ৰান্ত জ্ঞান
আৰু আহকামত লগতে সৃষ্টিজাগতকি
আৰু সামাজিক জ্ঞান-বজ্জ্ঞানৰ

ক্ৰমতঃ ই প্ৰমাণতি। ইয়াত
 এইবোৰ সম্পূৰ্ণ অধ্যয়ন আৰু
 পৰ্যবেক্ষণ উদ্দেশ্যে নহয়; কাৰণ,
 এইটো বহলভাৱে আলোচনাৰ
 প্ৰয়োজন। বৰং ইয়াত উদ্দেশ্য হৈছে,
 এই দ্বীনৰ এনে কছিমান উপকাৰী বিষয়
 আৰু উদাহৰণ উপস্থাপন কৰা, যাৰ
 দ্বাৰা দ্বীনৰ অন্যান্য সৌন্দৰ্যৰ
 প্ৰমাণ পোৱা যায় আৰু ইয়াত প্ৰৱশে
 কৰি বচিৰা ইচ্ছুক ব্যক্তিৰ বাবে
 নতুন দুৱাৰ উন্মোচতি হয়। এনে
 উদাহৰণসমূহ মূলনীতিমালা আৰু শাখা-
 প্ৰশাখাৰ লগতে ইবাদত আৰু
 পাৰস্পৰিক লেনেদনে— সকলো ঠাইতে
 বসিত্ত।

সয়ে। আমি আল্লাহ তা‘আলাৰ ওচৰত সাহায্যপ্ৰাৰ্থী হৈ আৰু তেওঁৰ ওচৰত এই প্ৰত্যাশাত কওঁ যে, তেওঁ আমাক সঠিক পথ প্ৰদৰ্শন কৰবি, আমাক শিক্ষা দৰি আৰু আমাৰ বাবে তেওঁৰ দান আৰু অনুগ্ৰহৰ ভাণ্ডাৰ খুলি দৰি, যাৰ দ্বাৰা আমাৰ অৱস্থাৰ উন্নতি হ’ব আৰু আমাৰ কথা আৰু কামসমূহ সঠিক হ’ব:

প্ৰথম উদাহৰণ

দ্বীন ইছলাম ঈমানৰ সৈহে মূলনীতিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত, ইয়াৰ উল্লেখ কৰা হৈছে আল্লাহ তা‘আলাৰ বাণীত:

(قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ
 إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا

أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ
لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
[سورة البقرة: ١٣٦]

“তোমালোককে কোৱা, ‘আমাৰ ঈমান
আনছোঁ আল্লাহৰ প্ৰতি আৰু যা
আমাৰ প্ৰতি নাযলি হৈছে আৰু যা
ইব্ৰাহীম, ইছমাঈল, ইছহাক, ইয়া‘কুব
আৰু তেওঁৰ বংশধৰসকলৰ প্ৰতি নাযলি
হৈছে, আৰু যি মুছা, ‘ঈছা আৰু আন আন
নবীসকলক তেওঁলোকৰ প্ৰতিপালকৰ
পৰা দিয়া হৈছে। আমি তেওঁলোকৰ
মাজত কোনো পাব্ৰথক্য নকৰোঁ।
আৰু আমি তেওঁৰ ওচৰতহে
আত্মসমৰ্পণকাৰী।” [আল-বাকাৰা,
আয়াত: ১৩৬]

○ আল্লাহ তা‘আলা কব্ৰতক তওঁৰ
বান্দাসকলক প্ৰদান কৰা এই মহান
নীতিমালাৰ ওপৰত সকলো নবী আৰু
ৰাছুলে একমত পোষণ কৰাছিল। আৰু ই
সৰ্ব্বোত্তম সংকৰ্ম আৰু
বিশ্বাসসমূহক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে।
যনে: আল্লাহ তা‘আলা তওঁৰ
ৰাছুলসকলৰ দ্বাৰা নিজকে যি গুণৰে
গুণান্বিত কৰাছিল সেইবোৰৰ প্ৰতি
ঈমান আনা আৰু তওঁৰ পছন্দৰ পথত
পৰিচালিত হ’বলৈ সৰ্ব্বাত্মক প্ৰচেষ্টা
চলোৱা।

○ এতকে এইটো এনকুৱা এক দ্বীন,
যাৰ মূল বিষয় হ’ল আল্লাহৰ প্ৰতি
ঈমান; আৰু ইয়াৰ ফলাফল হ’ল এনকুৱা
প্ৰত্যকে কামৰ বাবে প্ৰচেষ্টা কৰা,

যাটীতৌ তেওঁ (আল্লাহ) ভালপায় আৰু
 পছন্দ কৰে; আৰু সেইটৌ
 একনষিঁঠভাৱে আল্লাহৰ বাবে সম্পাদন
 কৰা— ইয়াতকৈ সুন্দৰ, মহান আৰু
 উত্তম কোনৌ দ্বীন বা
 জীৱনব্যৱস্থাৰ কল্পনা কৰা যায় নে?

○ আৰু এইটৌ এনকুৱা এক দ্বীন, যাৰ
 নৰিদ্দশে হৈছে নবীসকলক প্ৰদান কৰা
 সকলৌ বস্তুৰ প্ৰতি ঈমান আনা;
 তেওঁলোকৰ ৰছালাতক বশ্বিৱাস কৰা;
 তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ প্ৰতাপিালকৰ
 তৰফৰ পৰা যাঁসত্য লৈ আহিছে তাৰ
 স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা আৰু তেওঁলোকৰ
 মাজত কোনৌ প্ৰকাৰ পাৰ্থক্য সৃষ্টি
 নকৰা; আৰু এই স্বীকৃতি দিয়া য়ে,
 তেওঁলোক সকলোৱে আল্লাহৰ

সত্যবাদী ৰাছুল আৰু তেওঁৰ একনিষ্ঠ
বিশ্বাস্ত বান্দা— সেই দ্বীনৰ প্ৰতি
কোনো ধৰণৰ আপত্তি আৰু
প্ৰতিবাদ কৰা অসম্ভৱ।

○ এই দ্বীনতে সকলো সত্যৰ নৰ্দ্দেশে
দিয়ে আৰু সকলো প্ৰকাৰ সত্যৰ
স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে; আল্লাহৰ
তৰফৰ পৰা ৰাছুলসকলক প্ৰদান কৰা
অহীৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ়ি উঠা
দ্বীনৰ বাস্তৱতা সাব্যস্ত কৰে আৰু
স্বভাৱগত, উপকাৰী ও যৌক্তিক
বাস্তৱতাক লগত লৈ চলো আৰু ই
কোনো ক্ষত্ৰতহে কোনো হক বা
সত্যক প্ৰত্যাখ্যান নকৰে আৰু
কোনো মিছিক সত্যত পৰিণিত নকৰে।
আৰু ইয়াত কোনো বাতলিৰ প্ৰচলন

সফল নহয়। এতকে এই দ্বীন আন আন সকলো ধৰ্মৰ ওপৰত তদাৰককাৰী আৰু তত্ত্বাবধায়ক।

এই দ্বীনে সুন্দৰ আমল (কৰ্ম), উত্তম চৰিত্ৰ আৰু জনকল্যাণৰ নৰিদ্দেশে দিয়ে আৰু ন্যায়পৰায়ণতা, সন্মান, সম্প্ৰীতি লগতে কল্যাণৰ প্ৰতি উৎসাহিত কৰে; আৰু ই সকলো প্ৰকাৰ অন্যায়-অত্যাচাৰ, সীমালংঘন আৰু দুশ্চৰিত্ৰৰ পৰা সাৰধান কৰে। যবিতোৰ পৰিপূৰ্ণ বশৈষ্টিয়ক নবী আৰু ৰাছুলসকলে স্বীকৃতি দিছে, এই দ্বীনে সেই বশৈষ্টিয় সমূহক স্বীকৃতি দিয়ে আৰু তাক প্ৰতিষ্ঠিত কৰে। যি ধৰ্মীয় আৰু পাৰ্থক্য কল্যাণৰ ফালে কোনো বধিান বা চৰয়িত আহ্বান কৰে, এই

দ্বীন সহৈটোৱেই উৎসাহতি কৰে; আৰু
প্ৰতিটো অকল্যাণকৰ বিষয়ৰ পৰাই
নষিধে কৰিছে আৰু দুৰত্ব বজায়
ৰাখিবলৈ নিৰ্দ্দেশে দিছে।

○ মৌঠতে: এই দ্বীনৰ আক্বীদা-
বিশ্বাসসমূহ এনকোৱা য়ে, ইয়াৰ দ্বাৰা
অন্তৰ পৰতিৰ হয় আৰু আত্মা
পৰিশুদ্ধ হয় আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা উত্তম
চৰিত্ৰ আৰু সৎকৰ্মৰ সৌন্দৰ্য্য দৃঢ়
হয়।

দ্বিতীয় উদাহৰণ

ঈমানৰ পছিত ইছলামৰ ডাঙৰ
বধিানসমূহ হৈছে: ছালাত (নামাজ)
প্ৰতিষ্ঠা কৰা, যাকাত আদায় কৰা,

ৰমজান মাহৰ ছওম (ৰোজা) পালন কৰা
আৰু সন্মানতি ঘৰৰ হজ্জ কৰা।

চৰয়িতৰ এই মহান বধিানসমূহ আৰু
ইয়াৰ মহৎ উপকাৰতি সম্পৰ্কে চিন্তা
কৰকচোন। এই বধি-বধিানৰ দাবী
স্বৰূপ আল্লাহৰ সন্তুষ্টী অৰ্জনৰ
বাবে চেষ্টা-সাধনা আৰু ইয়াৰ প্ৰতিদিন
স্বৰূপ ইহকালীন আৰু পৰকালীন
সফলতা লৈ চিন্তা কৰক।

○ ছালাতৰ মাজত যদি আছে, তাক লৈ
চিন্তা কৰক। ইয়াত আছে আল্লাহৰ
বাবে ইখলাছ বা একনষিঠতা, তাৰ প্ৰতি
পৰিপূৰ্ণ মনোযোগ, প্ৰশংসা, দুআ বা
প্ৰাৰ্থনা, বনিয়া। ঈমানৰ বৃক্ষৰ
ক্ৰমত ইয়াৰ গুৰুত্ব যেনে বাগচীৰ

ক্ৰমতঃ পানী সাঁচি দিয়াৰ দৰে। দিনে-
 ৰাতি যদি বাৰে বাৰে ছালাতৰ ব্যৱস্থা
 নাথাকিলেহেঁতেনে, তেন্তে ঈমানৰ এই
 বৃক্ষ শূকাই গলহেঁতেনে আৰু ইয়াৰ কাঠ
 বিৰ্ণ হৈ গলহেঁতেনে; কিন্তু ছালাতৰ
 বিভিন্ন ইবাদতৰ বাবেই ঈমানৰ এই গছ
 উন্নত হয় আৰু নতুনত্ব লাভ কৰে।

ইয়াৰ বাহিৰেও ছালাতৰ অন্তৰ্ভুক্ত
 নানা বিষয়ৰ প্ৰতি লক্ষ্য কৰক; যেনে:
 আল্লাহৰ জকিৰি আৰু স্মৰণত মগ্ন
 থকা— যাঁটো সবাতেকৈ মহান আৰু
 শ্ৰেষ্ঠ। অথবা চাওঁক: ছালাত সকলো
 প্ৰকাৰ অশ্লীল আৰু অন্যায় কামৰ
 পৰা বৰিত ৰাখে।

০ এতিয়া যাকাতৰ তাৎপৰ্যৰ প্ৰতি
লক্ষ্য কৰক আৰু লক্ষ্য কৰক ইয়াৰ
মাজত থকা সন্মানজনক চৰিত্ৰক
স্বভাৱ হ'চাপে গ্ৰহণৰ যা বিষয় আছে
সেই ফাল; যেনে: দানশীলতা, উদাৰতা,
কৃপণতাৰ স্বভাৱৰ পৰা দূৰতৈ থকা,
আল্লাহে তাক যানিয়ামত দান কৰিছে,
সেই বাবে তেওঁৰ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ
কৰা আৰু ধন-সম্পদক বাহ্যিকি আৰু
অভ্যন্তৰীণ প্ৰতিনিধকতাৰ পৰা
হিফাজত (সুৰক্ষিত) কৰা। ইয়াৰ
বাহিৰেও যাকাতত আৰু যা আছে, **সয়ো
হ'ল:** সৃষ্টিৰ প্ৰতি ইহছান তথা
সদ্ব্যৱহাৰ কৰা, অভাৱগ্ৰস্তসকলৰ
সাহায্য কৰা আৰু যাকাতৰ প্ৰতি

মুখাপকেশীসকলৰ সকলো কল্যাণকৰ
প্ৰয়োজন পূৰ্ণ কৰা।

যাকাতত আছে অভাৱগ্ৰস্তসকলৰ
অভাৱ পূৰণৰ ব্যৱস্থা; আৰু আছে
জহাদ আৰু মুছলমিসকলৰ প্ৰয়োজনীয়
সাৰ্বকি কল্যাণকৰ কামৰ বাবে
সহযোগিতা; আৰু আছে দৰদিৰ আৰু
দৰদিৰৰ অভাৱ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ
ব্যৱস্থা; লগতে আছে আল্লাহৰ
বনিমিয়ৰ প্ৰতি আস্থা, তেওঁ
প্ৰতিদিনৰ প্ৰত্যাশা আৰু তেওঁৰ
প্ৰতিশ্ৰুতিৰ প্ৰতি বিশ্বাস স্থাপন।

○ আৰু চওম (ৰোজা) পালনৰ মাজত
আছে আল্লাহৰ ভালপোৱা আৰু নকৈট্য
লাভৰ আশাত ব্যক্তিৰ মনৰ পৰা তাৰ

প্ৰয়িবস্তু ত্যাগ কৰাৰ অনুশীলন আৰু
মনক প্ৰচণ্ড ইচ্ছা আৰু ধৰ্মৈশক্তি
সম্পন্ন হোৱাৰ অভ্যাস কৰা।

এনে কৰিলে ইখলাছ বা একনিষ্ঠতা
শক্তিশালী হয় আৰু নফছৰ মুহাব্বতৰ
ওপৰত তওঁৰ (আল্লাহৰ) মুহাব্বত
বাস্তবায়ন হয়। আৰু এই বাবেই চওম
একান্তভাৱে আল্লাহৰ বাবে কৰা হয়,
তওঁ সকলো আমলৰ মাজৰ পৰা ইয়াক
নজিৰ বাবে বিশেষভাৱে নিৰ্দ্দিষ্ট কৰি
লৈছে।

○ আৰু হজ্জৰ মাজত যবোৰ বিষয়
আছে, তাৰ মাজত উল্লেখযোগ্য হ'ল:
সম্পদ ব্যয় কৰা, কষ্ট সহ্য কৰা আৰু
ইয়াক আল্লাহৰ সন্তুষ্টিৰ বাবে দুৰ্গম

আৰু কষ্টসাধ্য কামৰ উদ্যোগ গ্ৰহণ
 কৰা; তেওঁৰ ওচৰত হাজৰি হোৱা;
 তেওঁৰ ঘৰৰ চোতালত তেওঁৰ ওচৰত
 অনুনয়-বনিয় কৰা আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰ
 ইবাদতৰ দ্বাৰা তেওঁৰ দাসত্ব কৰা
 এনেকুৱা পৰতিৰ স্থানসমূহত যবিৰ
 আল্লাহ তা'আলা তেওঁৰ বান্দা আৰু
 তেওঁৰ ঘৰৰ অতিথিসিকলৰ বাবে
 দস্তৰখানৰূপে সম্প্ৰসাৰতি কৰাছিল।

আৰু ইয়াত আছে আল্লাহৰ প্ৰতি
 সন্মান আৰু পৰিপূৰ্ণ বনিয় প্ৰদৰ্শন;
 নবী-ৰাছুল আৰু আল্লাহৰ একনিষ্ঠ ও
 পৰশুদ্ধ বান্দাসকলৰ অৱস্থা স্মৰণ
 আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰতি ঈমানক
 সুদৃঢ়কৰণ আৰু তেওঁলোকৰ মুহাব্বতক
 দৃঢ় কৰা তোলা।

আবু ইয়াৰ মাজত আবু আছে: মুছলমি
সম্প্ৰদায়ৰ পাৰস্পৰিক পৰিচিতি;
তওঁলোকৰ মাজত একতা গঠনৰ
চেষ্টাসাধনা আবু সহিতৰ বশিষে আবু
সাধাৰণ স্বাৰ্থৰ বশিষে ঐক্যমত
পোষণ কৰা। ইয়াৰ বাহিৰেও ইয়াৰ আবু
বহুত সৌন্দৰ্য আছে যবিতোৰ গণনা
কৰা শিষে কৰা সম্ভৱ নহয়। এতকে
হজ্জ হৈছে দ্বীনৰ অন্যতম মহান
সৌন্দৰ্যপূৰ্ণ বশিষ আবু মুমিনিসকলৰ
অৰ্জতি ডাঙৰ উপকাৰী বস্তু। এই
বশিষে এইটো এটা সংক্ষিপ্ত
মনোযোগ আকৰ্ষণ।

তৃতীয় উদাহৰণ

চৰায়িত প্ৰৱৰ্ত্তক ঐক্যবদ্ধ আৰু
 জোটেবদ্ধভাৱে থকাৰ বাধ্যবাধকতাৰ
 বিষয়ে যানিৰ্দ্দেশে দিছে আৰু উৎসাহিত
 কৰিছে আৰু বৰ্চিছনিভাৱে থকা ও
 মতবৰিোধ কৰাৰ পৰা যানিষিধে আৰু
 সতৰ্ক কৰিছে সেই সম্পৰ্কে
 আলোচনা।

○ এই মহান মূলনীতিটোৰ বিষয়ে
 কোৰআন আৰু ছুন্নাহত বহুত প্ৰমাণ
 আছে।

আৰু ন্যূনতম বৰিকে-বুধা থকা
 প্ৰত্যকে ব্যক্তিই জানে যে, এই
 নিৰ্দ্দেশৰ উপকাৰিতা আৰু ইয়াৰ ওপৰত
 যবিতোৰ ধৰ্মীয় আৰু পাৰ্থৱি
 কল্যাণসমূহ বনিযস্ত হয় আৰু ইয়াৰ

দ্বাৰা যাৱতীয় ক্ৰতিকাৰক আৰু
বিশিষ্টালাপূৰ্ণ বিষয়সমূহ দূৰ হয়।

○ আৰু এই কথাও অস্পষ্ট নহয় যে,
সত্যৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত অভ্যন্তৰীণ
শক্তি এই মূলনীতিৰ ওপৰতহে
আৱৰ্তিত হয়।

মুছলমিসকল ইছলামৰ আৰম্ভণি এনে
দ্বীনৰ দৃঢ়তা আৰু অৱস্থাৰ যথাযথতাৰ
ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত আছিল বুলি জনা
যায়, য'ত তেওঁলোকৰ বাহিৰে মান-
সন্মানৰ এই পৰ্যায়ত আন কোনোৱে
উপনীত হ'ব পৰা নাই। কয়িনো
তেওঁলোকে এই মূলনীতিকি খামুৰ্চি
ধৰিছিল আৰু প্ৰচণ্ড আস্থা আৰু
বিশ্বাসৰ সৈতে ইয়াক যথাযথভাৱে

প্ৰতিষ্ঠিত কৰছিলি য়ে, ই তেওঁলোকৰ
দ্বীনৰ প্ৰাণ।

ইয়াৰ বৰ্ণনা আৰু ব্যাখ্যা আৰু বহুত
বৃদ্ধি পাব তলৰ উদাহৰণত:

চতুৰ্থ উদাহৰণ

ইছলাম যি সম্প্ৰীতি, বৰকত (প্ৰবৃদ্ধি)
আৰু ইহছান (অনুগ্ৰহ)ৰ দ্বীন আৰু ই
যে মানৱজাতিৰ উপকাৰত উৎসাহিত
কৰে সেই সম্প্ৰক্ৰমে আলোচনা।

এই দ্বীন বা জীৱনব্যৱস্থা সম্প্ৰীতি,
উত্তম লনেদনে, আনৰ উপকাৰৰ প্ৰতি
আহ্বান আৰু এইবোৰৰ বৰ্ণিত
সকলো কৰ্মকাণ্ডৰ পৰা নিষিদ্ধ কৰাৰ
দৰে যি নীতিমালাৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত,

সহেবোৰেই ইয়াক যুলুম-নৰিযাতন,
সীমালংঘন, দুৰ্ভনীতি আৰু অন্ধকাৰৰ
মাজত প্ৰদীপ্ত আলো হ'চাপে পৰণিত
কৰাছিল।

○ এই বাবেই এই দ্বীন সম্পৰ্কে জনাৰ
আগতে যসিকলে ইয়াৰ ঘোৰ শত্ৰু
আছিল, এই দ্বীনে সহিতৰ হৃদয়ক
আকৃষ্ট কৰি তুলিছে, অৱশেষত সহিতে
ইয়াৰ ছায়াময় ছাঁৰ তলত আশ্ৰয় গ্ৰহণ
কৰিছে।

আৰু ই এনকুৱা দ্বীন, যিয়ে তাৰ
অনুসাৰীসকলৰ ওপৰত সহনুভূতশীল।
ফলত সহিতৰ অন্তৰৰ পৰা সহানুভূতি,
ক্ৰমা আৰু অনুগ্ৰহ সঞ্চারিত হয়
তওঁলোকৰ কথাত আৰু কামত; আৰু

এইবোৰ গুণাৱলীৰ প্ৰভাৱ ইয়াৰ
শত্ৰুসকলৰ ওপৰতো বসিত্ত হয়,
অৱশ্যেত সহিত এই দ্বীনৰ পৰম
বন্ধুত পৰণিত হৈছে। সেয়ে সহিতৰ
মাজৰ পৰা কোনো কোনোৱে উত্তম
দৃষ্টিভিঙি আৰু প্ৰচণ্ড আবেগে লৈ এই
দ্বীনত প্ৰৱেশ কৰিছে; আকৌ সহিতৰ
কোনো কোনোৱে ইয়াৰ প্ৰতি বনিয়
প্ৰকাশ কৰে, ইয়াৰ বধিানসমূহৰ প্ৰতি
আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰে আৰু তাৰ নজি
ধৰ্মৰ বধিানালীৰ ওপৰত সেইবোৰক
মৰ্যাদা দিছে; কাৰণ, এই দ্বীনতহে
আছে প্ৰকৃত ন্যায়পৰায়ণতা আৰু
সহানুভূতি।

পঞ্চম উদাহৰণ

ইছলাম য়ে দ্বীনুল হকিমাহ
(প্ৰজ্ঞাপূৰ্ণ দ্বীন), দ্বীনুল ফতিবাহ
(স্বভাৱগত-দ্বীন) আৰু ববিকে, সততা
আৰু সফলতাৰ দ্বীন সৰ্হে সম্পৰ্কে
আলোচনা।

○ এই মূলনীতিৰ ব্যাখ্যা হুছে: এই
দ্বীনৰ মূলনীতি আৰু শাখা-প্ৰশাখা
সংশ্লিষ্ট যবিতোৰ বধিনাৱলীক
অন্তৰ্ভুক্ত কৰে, সৰ্হেবোৰক স্বভাৱ-
প্ৰকৃতি আৰু ববিকে-বুদ্ধ্যিয়ে গ্ৰহণ
কৰে আৰু সত্য ও বাস্তৱতাৰ অনুসাৰী
ব্যক্তি ইয়াক মানালয়; আৰু এই দ্বীনে
যবিতোৰ বধি-বধিন আৰু সুন্দৰ
ব্যৱস্থাপনাক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে, সয়ো
প্ৰত্যকে সময় আৰু স্থান বা অঞ্চলৰ
বাবে উপযুক্ত।

ইয়াৰ সকলো তথ্য সঠিকি আৰু সত্য।
অতীত বা বৰ্তমান সময়তো এনে
কোনো জ্ঞানৰ আগমন ঘটা নাই আৰু
এনে হোৱাটোও অসম্ভৱ, যদি ইয়াক
খণ্ডন কৰি পাৰে অথবা ইয়াক মছা
প্ৰমাণ কৰি পাৰে; বৰং সকলো
প্ৰকাৰ বাস্তৱ জ্ঞান ইয়াক
শক্তিশালী কৰে আৰু সমৰ্থন প্ৰদান
কৰে; আৰু এইটো ইয়াৰ সত্যতাৰ
প্ৰতি ডাঙৰ প্ৰমাণ।

○ ন্যায়পৰায়ণ বশ্লিষেকসকলে
বশ্লিষেণ কৰিছে যে, প্ৰত্যকে উপকাৰী
জ্ঞান, ধৰ্মীয়, পাৰ্থৱি বা ৰাজনৈতিক,
সেইবোৰৰ বিষয়ে আল-কোৰআনৰ
সন্দেহমুক্ত দৰ্শি নৰ্দিশেনা আছে।

এতকে ইছলামৰ চৰয়িতত বা নয়িম-কানুনৰ মাজত এনকুৱা একো নাই, যটিোক ববিকে-বুদ্ধিয়ে অসম্ভৱ বুলাি ভাৱে; বৰং ইয়াৰ মাজত এনকুৱা বধিনাৱলী আছে, প্ৰথৰ যুক্তি-বুদ্ধিয়ে ইয়াৰ সত্যতা, উপকাৰতি আৰু যথাৰ্থতাৰ বিষয়ে সাক্ষ্য প্ৰদান কৰে।

এইদৰে ইয়াৰ সকলো আদশে আৰু নষিধে ন্যায় আৰু ইনচাফপূৰ্ণ, তাত কোনো ধৰণৰ অন্যায় নাই। ইয়াৰ যিকোনো আদশে নৰ্ভিজোল কল্যাণ অথবা অগ্ৰধিকাৰ পোৱাৰ উপযোগী কল্যাণ; আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যকে নষিধেই কৰিলে এনকুৱা বস্তু বা বিষয়ৰ পৰা, যটিো নৰ্ভিজোল অকল্যাণকৰ অথবা

যাৰ মাজত উপকাৰতকৈ ক্ৰমতৰি
পৰমিান বছে।

আৰু যতেয়াই কোনো বুদ্ধমিান
ব্যক্তি ইয়াৰ বধিানসমূহ লৈ চিন্তা-
ভাবনা কৰবি, ততেয়া এই মূলনীতিৰ
প্ৰতি তাৰ ঈমান বা বশ্বিাস আৰু
আস্থা বৃদ্ধি পাব আৰু সজিানবি পাৰবি
যে, ই আল্লাহ তা'আলাৰ তৰফৰ পৰা
অৱতীৰ্ণ, যজিন প্ৰজ্জ্ঞাময়,
প্ৰশংসতি।

ষষ্ঠ উদাহৰণ

এই দ্বীনত জহিাদৰ নৰ্বিশে আছে,
এইদৰে যাতীয় সৎকৰ্মৰ নৰ্বিশে
আৰু সকলো ধৰণৰ অসৎকৰ্মৰ পৰা

নষিধেৰ নৰিদ্দশে আছে, সেই সম্পৰ্কে
আলোচনা।

নশ্চয় যাি জহাদ এই দ্বীনে আনছি,
তাৰ উদ্দেশ্য হ'ল, এই দ্বীনৰ
অধিকাৰৰ প্ৰতি সীমালঙ্ঘনকাৰী
সকলৰ আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাত
প্ৰত্যাখ্যানকাৰী সকলৰ সীমালঙ্ঘন
প্ৰতিৰোধ কৰা।

আৰু এইটোৱেই জহাদৰ প্ৰকাৰসমূহৰ
মাজত সৰ্ব্বোত্তম; ইয়াৰ দ্বাৰা
কোনো লোভ-লালসা, কামনা-বাসনা
আৰু ব্যক্তিগত স্বাৰ্থ অৰ্জনৰ
উদ্দেশ্য কৰা হোৱা নাই।

আৰু যাি ব্যক্তি এই মূলনীতিৰ
দলীলসমূহৰ ফালে আৰু নবী চাল্লাল্লাহু

আলাইহি অছাল্লাম আবু তওঁৰ
 ছাহাবাসকলে তওঁলোকৰ শত্ৰুৰ লগত
 আচৰণৰ বৰিৰণৰ ফালে দৃষ্টি দিবি, সি
 নসিন্দহে জানবিলৈ পাব য়ে, জহাদ
 অত্যাৱশ্যকীয় প্ৰয়োজনীয়
 বিষয়সমূহৰ মাজত অন্যতম আবু
 সীমালংঘনকাৰী সকলৰ সীমালংঘন
 প্ৰতিৰোধ কৰাৰ অন্যতম উপায়।

○ সৎকৰ্মৰ নৰ্দ্দেশে আবু অসৎকৰ্মৰ
 পৰা নিষেধ কৰাৰ বিষয়টোও অনুৰূপা
 কৰিনো, ততেয়া লকৈ এই দ্বীন
 সঠিকভাৱে প্ৰতিষ্ঠিত নাথাকবি,
 যতেয়া লকৈ ইয়াৰ অনুসাৰী সকলে
 ইয়াৰ মূলনীতি আবু বধিানসমূহৰ ওপৰত
 সুপ্ৰতিষ্ঠিত নাথাকবি; যথাৰ্থতাৰ
 শীৰ্ষত থকা প্ৰমাণতি নৰ্দ্দেশেনাৱলী

মানি চলবি আৰু অকল্যাণকৰ আৰু
বশিষ্ঠখলাপূৰ্ণ নষিদ্ধি কৰ্মকাণ্ডৰ
পৰা আঁতৰত থাকবি।

আৰু ইয়াৰ অনুসারীসকল এই বাবতে এই
(জহাদ, সৎকামৰ আদশে আৰু
অসৎকামৰ নষিধে) কামত সদায়
মনোযোগ দৰি, যাতো তেওঁলোকৰ
কোনোৰেই কোনো অবধি কামত
লিপ্ত হোৱাৰ পৰা আৰু সাধ্যৰ
আলোকত অৰ্পতি আৱশ্যকীয়
কৰ্তব্য পালনৰ পৰা অক্ষমতা প্ৰকাশ
কৰি তেওঁলোকৰ অত্যাচাৰী মনক
অলঙ্কৃত কৰিবলৈ নাপায়।

আৰু পৰিশে-পৰিস্থিতি অনুযায়ী
আদশে আৰু নষিধেৰ বাহিৰে এই

কাৰ্যক্ৰম পূৰ্ণতা লাভ কৰি
 নোৱাৰি; আৰু এইটো এই দ্বীনৰ
 মহান সৌন্দৰ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত আৰু
 দ্বীন প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে আৱশ্যকীয়
 উপাদানসমূহৰ মাজত অন্যতম প্ৰধান
 উপাদান বুলি বিবেচনা কৰা হয়। যেনেকৈ ইয়াৰ
 মাজত আছে ইয়াৰ অনুসৰী সকলৰ
 মাজত যিকিলে বৰতা অৱলম্বন কৰে
 সহিতক পুনৰ গঠন আৰু সুশৃঙ্খল কৰা;
 সহিতৰ পৰা দুষ্কৰ্মৰ গুৰি তুলি দিয়া
 আৰু সহিতৰ ওপৰত ভাল কামৰ দায়িত্ব
 অৰ্পন কৰা।

আৰু সহিতে দ্বীনক কৰ্তব্য হিচাপে
 গ্ৰহণ কৰা, ইয়াৰ আওতাধীন থকা আৰু
 ইয়াৰ নিয়ম-কানুন মনাৰ বিষয়টো নজি
 ইচ্ছাই মানি লোৱাৰ পছিত, যেনেকৈ

ইচ্ছা চলবি এই ধৰণৰ অবাধ-স্বাধীনতা
প্ৰদান কৰা সহিতৰ নজিৰ ওপৰত আৰু
সমাজৰ ওপৰত ডাঙৰ অন্থায়-

অত্যাচাৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত; বশিষেকটৈ
চৰয়িত, যুক্তি আৰু প্ৰথাৰ মাধ্যমত
স্বীকৃত আৱশ্যকীয় অধিকাৰসমূহ খৰ্ব
কৰাৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'বা।

সপ্তম উদাহৰণ

কনি-বচো, ইজাৰা, যৌথ কাৰবাৰ আৰু
বভিন্ৰ প্ৰকাৰ লনেদনে, যাতো মানুহৰ
মাজত নগদ, বাকি, লাভ আৰু
লোকচানত বভিন্ৰ পণ্যৰ আদান-
প্ৰদান হয়, ইয়াৰ বধৈতা সম্পৰ্কে
চৰয়িতো যি লৈ আহিছে, সেই প্ৰসঙ্গত
আলোচনা।

পূৰ্ণাঙুগ চৰয়িত এই প্ৰকাৰৰ লনেদনে
আৰু সকলো বান্দাৰ বাবে ইয়াৰ বধৈতা
লৈ আহিছে; কাৰণ, ই আৱশ্যকীয়,
প্ৰয়োজনীয় আৰু পৰিপূৰ্ণতাৰ স্বাৰ্থ
সংশ্লিষ্ট সকলো কল্যাণকৰ বিষয়ক
অন্তৰ্ভুক্ত কৰে; আৰু এইবোৰ
বান্দাৰ কৰ্মসংস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰে
আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা সহিতৰ কৰ্মকাণ্ড
আৰু সাৰ্বকি অৱস্থাৰ উন্নতি হয়;
আৰু সুদৃঢ়ভাৱে প্ৰতিষ্ঠিত হয় সহিতৰ
জীৱন ব্যৱস্থা।

আৰু চৰয়িতে এই সকলো বস্তুৰ
বধৈতাৰ বাবে যিবোৰ চৰ্ত আৰোপ
কৰিছে তাৰ মাজত আছে, উভয় পক্ষৰ
পৰা সন্মতি, জানি-বুজি চুক্তি কৰা,
চুক্তিকৃত বস্তু সম্পৰ্কে জনা, চুক্তিৰ

বশিয়বস্তু আৰু ইয়াক কনেদ্ৰ কৰা
বনিযস্তু চৰ্তাৱলী সম্পৰ্কে জনা।

আৰু এনে প্ৰত্যকে প্ৰকাৰৰ চুক্তি
পৰা নষিধে কৰাছে, যাৰ মাজত ক্ৰম
আৰু অন্যায় আছে; যনে: সকলো
প্ৰকাৰ জুৰা, সুদ আৰু অস্পষ্টতা।

এতকে যাি ব্যক্তি চৰয়িত ভিত্তিকি
লনেদনেৰ চিন্তা-ভাবনা কৰবি, সেই
ব্যক্তি দেখিবলৈ পাব য়ে, এইটো
দুনিয়া আৰু আখৰাত উভয়ৰ বাবে
উপযোগী হোৱাৰ লগত সংশ্লিষ্ট।
আৰু সি সাক্ষ্য দৰি য়ে, এইটো
আল্লাহৰ অসীম বহমত আৰু পৰপূৰ্ণ
হুকিমত; কয়িনো তৰেই তওঁৰ
বান্দাসকলৰ বাবে সকলো ধৰণৰ

পৰত্ৰিৰ উপাৰ্জন, খাদ্যদ্রব্য, পানীয়
আৰু স্পষ্ট বধিবিদ্ধ মুনাফা লাভৰ
পদ্ধতিসমূহক বধি কৰিছে।

অষ্টম উদাহৰণ

যাৰতীয় পৰত্ৰিৰ খাদ্যদ্রব্য, পানীয়,
পোছাক-পৰিচ্ছদ, বিবাহ ইত্যাদি
বধিতা সম্পৰ্কে চৰয়িত যি লৈ আহিছে,
সেই প্ৰসঙ্গত আলোচনা।

○ প্ৰত্যকে পৰত্ৰিৰ উপকাৰী বস্তুক
চৰয়িত প্ৰৱৰ্তকক বধি বুলি ঘোষণা
কৰিছে; যেনে: বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ
খাদ্যশস্য, ফলমূল, সাধাৰণভাৱে
সামুদ্ৰিক প্ৰাণী আৰু (বশিষে বশিষে)
স্থল প্ৰাণী(ৰ মাংস); আৰু প্ৰত্যকে
অপৰত্ৰিৰ বস্তু। যিটো দ্বীনৰ বাবে,

অথবা ববিকেষ বাবে, অথবা শৰীৰৰ
বাবে অথবা ধন-সম্পদৰ বাবে
ক্ৰতকাৰক সেইবোৰৰ পৰা নিষিধে
কৰাছৈ।

এতকে তেওঁ যাি বধৈ কৰাছৈ, সযো
তেওঁৰ অনুগ্ৰহ আৰু তেওঁৰ দ্বীনৰ
সৌন্দৰ্যৰ কাৰণহৈ কৰাছৈ আৰু তেওঁ
যাি নিষিধে কৰাছৈ, সযোও তেওঁৰ
অনুগ্ৰহৰ কাৰণহৈ কৰাছৈ; কয়িনো
তেওঁ সহিতক এনে বস্তুৰ পৰা বাৰণ
কৰাছৈ, আৰু এই নিষিধোজ্জ্ঞা তেওঁৰ
দ্বীনৰ সৌন্দৰ্যৰ বাবেহৈ। কাৰণ
সৌন্দৰ্যৰ বিষয়টো হকিমত,
উপযোগিতা আৰু ক্ৰতকাৰক বস্তুৰ
পৰা ৰক্ষা কৰাৰ লগত সংশ্লিষ্ট।

○ এইদৰে ববাহৰ ক্ৰতেৰত যাবি বধৈ
কৰছি সয়ো হ'ল: এজন বান্দা তাৰ
পছন্দ অনুযায়ী নাৰীসকলৰ মাজৰ পৰা
দুজনী, তিনিজনী অথবা চাৰজনীকৈ
নাৰীক ববাহ কৰবি পাৰবি; কাৰণ, তাত
উভয় পক্ষৰ বাবে কল্যাণ আছে, আৰু
আছে উভয় পক্ষৰ পৰা ক্ৰতি
দূৰকিৰণৰ ব্যৱস্থা।

আৰু তেওঁ এজন ব্যক্তিৰ বাবে চাৰজনী
স্বাধীন নাৰীৰ বছেঁ একত্ৰতি কৰাক
অবধৈ বুলি ঘোষণা কৰছি। কাৰণ, তাত
যুলুম-নৰিযাতন আৰু বে-ইনছাফি
আশঙ্কা থাকে।

ইয়াৰ পছিতো তেওঁ যুলুম-নৰিযাতনৰ
আশঙ্কাৰ ক্ৰতেৰত আৰু দাম্পত্য

জীৱনত আল্লাহৰ বধিান কায়মি কৰা
 অসমৰ্থ হোৱাৰ ক্ষতেৰত এজনী
 স্ত্ৰীৰ মাজতহে সীমাবদ্ধ থাকিবলৈ
 উৎসাহিত কৰাছৈ; যাতো (যুলুম বন্ধ
 কৰাৰ) উদ্দেশ্যে অৰ্জন হয়।

○ আৰু যেনেকৈ ববিাহ সৰ্বশ্ৰেষ্ট
 নিয়ামত আৰু অতি জৰুৰী বিষয়সমূহৰ
 মাজত অন্যতম বিচিতি, তেনেকৈ
 মানুহৰ দাম্পত্য জীৱনত সুখ-শান্তি
 নহ'লে, কষ্টসাধ্য অৱস্থাত পতি
 হ'লে, আৰু সুস্থভাৱে জীৱনযাপন কৰা
 সমস্যা হ'লে তালাকৰ বধিতা দিয়া
 হৈছে।

﴿وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ﴾ [سورة
 النساء: ١٣٠]

“যদি সিহঁত পৰস্পৰ পৃথক হৈ যায়,
তেন্তে আল্লাহ তওঁৰ প্ৰচুৰ্যৰ দ্বাৰা
প্ৰত্যেকেকে অভাৱমুক্ত কৰিবি।” [
আন-নছা, আয়াত: ১৩০]

নৱম উদাহৰণ

আল্লাহ তা‘আলা আৰু তওঁৰ ৰাছুল
মানৱজাতিৰ বাবে পৰস্পৰৰ মাজত
সততা, কল্যাণ, অনুগ্ৰহ,
ন্যায়পৰায়ণতা, ন্যায়বিচাৰ আৰু যুলুম
বৰ্জতি যবি.েৰ অধিকাৰক বধিবিদ্ধ
কৰিছে, সেই প্ৰসঙ্গত আলোচনা।

যনে সেই অধিকাৰসমূহ, যবি.েৰ তওঁ
বাধ্যতামূলক আৰু বধিবিদ্ধ কৰিছে
পতি-মাতৃ, সন্তান-সন্তুতি, আত্মীয়-
স্বজন, প্ৰতিবিশৌ, সঙ্গী-সাৰথী,

লনেদনেকাৰী সকল আৰু প্ৰত্যকে
স্বামী-সত্ৰীৰ বাবে।

আৰু ইয়াৰ প্ৰত্যকেটোৱেই
অত্যাৱশ্যকীয় আৰু পূৰ্ণতাদানকাৰী
অধিকাৰ, যবিতোৰক স্বভাৱ-প্ৰকৃতি
আৰু সুস্থ ববিকে উত্তম বুলি ববিচেনা
কৰে; আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাই পৰস্পৰ
একতা পূৰ্ণতা লাভ কৰে। আৰু হৃদাৰ
অৱস্থা আৰু মৰ্যাদাৰ আলোকত
সকলো প্ৰকাৰ কল্যাণ আৰু উপকাৰ
পৰস্পৰ আদান-প্ৰদান কৰা হয়।

আৰু যতেয়াই আপুনি ইয়াৰ বষিয়ে
চিন্তা-চৰ্চা কৰবি, ততেয়াই আপুনি
তাত দখেবিলৈ পাব কল্যাণ আৰু বয়ো বা
অকল্যাণৰ অনুপস্থিতি; আৰু তাত পাব

সাধাৰণ আৰু বশিষে উপকাৰতা,
বন্ধুত্ব আৰু পৰপূৰ্ণ ঘনস্থিততা; যিয়ে
আপোনাক সাক্ষী কৰে যে, এই চৰয়িত
উভয় জগতৰ সৌভাগ্যৰ দায়িত্বশীল।

আপুনা তাত আৰু লক্ষ্য কৰবি যে, এই
অধিকাৰসমূহ স্থান, কাল, পৰিশে-
পৰিস্থিতি আৰু সামাজিক প্ৰথাৰ লগত
খোজ মলাই চলিছে আৰু ইয়াক
দখেবিলৈ পাব সকলো প্ৰকাৰ
কল্যাণৰ নিয়ামক শক্তি হিচাপে, তাত
অৰ্জতি হ'ব ধৰ্মীয় আৰু পাৰ্থক্য
কাৰ্যক্ৰমৰ বিষয়ে পৰপূৰ্ণভাৱে
পাৰস্পৰিক সহযোগিতা, লৈ আহবি
মান-মৰ্যাদা আৰু দূৰ কৰবি সকলো
প্ৰকাৰ শত্ৰুতা আৰু হিংসা-বদ্বিষে।

আৰু এইবোৰ বিষয় কৰেণ চৰয়িতৰ
মৌলিকি উৎস আৰু মূলৰ সাৰ্বকি
পৰ্যালোচনা আৰু আতগিৰমাৰা
অধ্যয়ন কৰাৰ দ্বাৰাই বুজা যাব।

দশম উদাহৰণ

মৃত্যুৰ পছিত ধন-সম্পদ আৰু
উত্তৰাধিকাৰসত্ৰ স্থানান্তৰ আৰু
উত্তৰাধিকাৰী সকলৰ মাজত ধন-
সম্পদ বণ্টনৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে
চৰয়িতা যি লৈ আহিছে, সেই প্ৰসঙুগত
আলোচনা।

আৰু আল্লাহ তা‘আলাই তেওঁৰ বাণীৰ
দ্বাৰা ইয়াৰ তাৎপৰ্যৰ ফালে ইঙুগতি
দািছে; তেওঁ কহিছে:

(لَا تَذَرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا) [سورة النساء:

[۱۱]

“উপকাৰৰ ক্ষত্ৰেৰত কোন
তোমালোকৰ নকিটতম, সয়ো
তোমালোকে নাজানা।” [আন-নছা,
আয়াত: ১১]

এতকে আল্লাহ তা‘আলা নজিহে
সম্পদৰ বণ্টন-পদ্ধতি প্ৰণয়ন কৰিছে,
কাৰ উপকাৰ বান্দাৰ অধিক নকিটতম,
বান্দাই স্বভাৱিকতে তাৰ সম্পদ কাৰ
ওচৰত পোঁছাবলৈ পছন্দ কৰে, আৰু
কোনো তাৰ সদ্ব্যৱহাৰ আৰু অনুগ্ৰহ
পোৱাৰ বহু উপযুক্ত, সেইটোৰ
ওপৰত ভিত্তি কৰি তেওঁ ইয়াৰ বনিয়াস
কৰিছে। আৰু এই ধাৰাবাহিক বনিয়াসক
সৌন্দৰ্যৰ বহু প্ৰকাশ বুলা

প্ৰতিটো সূস্থ ববিকেই সাক্ষ্য
 প্ৰদান কৰে। আৰু তেওঁ যদি এই কামৰ
 দায়িত্ব জনগণৰ মতামত, সহিতৰ
 ধাৰণা আৰু ইচ্ছাৰ ওপৰত ন্যস্ত
 কৰিহেঁতেনে, তেন্তে ইয়াৰ কাৰণে
 ত্ৰুটি-বচিযুতি, বশিঙখলা,
 অব্যৱস্থাপনা আৰু এনে অপছন্দনীয়
 মনোনয়ন সৃষ্টি হৈছেতেনে, যিটো
 বশিঙখলা আৰু নৰোজ্য সদৃশ।

○ আৰু চৰায়িত প্ৰৱৰ্তক বান্দাৰ বাবে
 নিয়ম কৰা দিছে যে, সি ইচ্ছা কৰিলে
 সৎকৰ্ম আৰু তাকৰা (আল্লাহ ভীতৰি)
 দৃষ্টিকোণৰ পৰা তাৰ সম্পদৰ পৰা
 কিছু অংশ এনে ঠাইত অছয়িত কৰবি,
 যিটো তাৰ আখৰিতৰ জীৱনত উপকাৰ
 কৰবি। আৰু তেওঁ এই ক্ষত্ৰত

চৰ্তাৰোপ কৰিছে যে, অছয়িতকাৰী সম্পদৰ এক তৃতীয়াংশ অথবা তাতকৈ কম অংশ, উত্তৰাধিকাৰী নোহোৱা এনে ব্যক্তিৰ বাবে অছয়িত কৰবি; যাতো সম্পদ, যাটো আল্লাহে মানুহৰ বাবে জীৱন-যাপনৰ মাধ্যম হিচাপে নিৰ্ধাৰণ কৰিছে, সেইটো এটা খলো-ধুলাৰ বস্তুত পৰিণত নহয়, নিৰ্বোধ আৰু কম ধৰ্মীয় চতেনাবোধসম্পন্ন লোকে দুনিয়াৰ পৰা বদায় লোৱাৰ সময়ত যাি ধৰণৰ আচৰণ কৰে। কিন্তু সহিতৰ শাৰীৰিকি আৰু মানসিকিভাৱে সুস্থ অৱস্থাত সহিত যহিতে অভাৱ-অনাটনৰ আশঙ্কা কৰে, তেনেস্থলত সহিতে অধিকাংশ ক্ৰত্ৰতহে ক্ৰতকিৰ কোনো ঠাইত সম্পদ ব্যয় নকৰে।

এঘাৰ নং উদাহৰণ

অপৰাধ ববিচেনাত নৰিধাৰতি দগ্‌ডবৰ্ধি
আৰু বভিন্‌ প্ৰকাৰ শাস্তৰি ক্‌ষত্ৰত
ইছলামী চৰয়িত। যলি আছিত্ৰে, সেই
প্ৰসঙ্‌গত আলোচনা।

○ আৰু এইটো এই বাবে য়ে, সকলো
প্ৰকাৰ অপৰাধ আৰু আল্লাহৰ হক
আৰু তেওঁৰ বান্দাসকলৰ অধিকাৰৰ
ক্‌ষত্ৰত সীমালঙ্ঘন কৰা ডাঙৰ যুলুম-
নৰিযাতনৰ অন্তৰ্ভুক্ত, যটি শৃঙ্খলা
বনিষ্ট কৰে আৰু যাৰ দ্বাৰা দ্বীন আৰু
দুনিয়াৰ ব্যৱস্থাপনা ত্ৰুটপিৰ্ণ হয়।
সয়ে চৰয়িত প্ৰৱৰ্তক বভিন্‌
প্ৰকাৰৰ অপৰাধৰ বাবে মৃত্যুদগ্‌ড,
হাত কৰ্তন, বত্ৰাঘাত আৰু বভিন্‌

প্ৰকাৰ সত্ৰ্কতামূলক শাস্ত্ৰি বধিান
কৰছি, যটিো অপৰাধ সংঘটিতি হোৱাৰ
পৰা বৰিত ৰাখবি আৰু অপৰাধ
প্ৰৱৰণতাক হ্ৰাস কৰবি।

আৰু এই শাস্ত্ৰি বধিানৰ মাজত
সামগ্ৰিকিভাৱে বহুত উপকাৰতি আৰু
সাধাৰণ আৰু বশিষে কল্যাণ নহিতি
আছে, যাৰ দ্বাৰা বুদ্ধিমিান ব্যক্তি
চৰয়িতৰ সৌন্দৰ্য জানবি পাৰবি। আৰু
জানবি পাৰবি যে, চৰয়িতৰ দণ্ডবধিানৰ
বাহৰিে অন্যায়-অপৰাধ নৰিমূল কৰা
আৰু পৰপ্ৰিৰ্ণভাৱে প্ৰতৰিোধ কৰা
কোনোমতহে সম্ভৱ নহয়; যা
দণ্ডবধিানক চৰয়িত প্ৰৱৰ্তক
অপৰাধৰ মাত্ৰা অনুযায়ী কম, বছে,

কঠোৰ আৰু লাঘৱ কৰা প্ৰস্তুত
কৰাছোঁ।

বাৰ নং উদাহৰণ

মানুহৰ সম্পদ ব্যয়ৰ ক্ষত্ৰত তাৰ
কৰ্মকাণ্ড যতেনিয়া তাৰ নিজৰ বাবে
ক্ষতিকাৰক অথবা আনৰ বাবে
ক্ষতিকাৰক হ'ব, ততেনিয়া তাৰ সম্পদত
তাৰ হস্তক্ষপে বা লনেদনেৰ অধিকাৰ
বহতিকৰণৰ নৰ্বিদশে প্ৰদানৰ বিষয়ে
চৰয়িতা যি লৈ আহিছে, সেই প্ৰসঙ্গত
আলোচনা।

সেইসকল হৈছে যেনে, পাগল, অপ্ৰাপ্ত
বয়স্ক, নৰ্বিবোধ সহিতৰ দৰে
ব্যক্তিসকলৰ ধন-সম্পদ লনেদনেৰ
অধিকাৰ বহতিকৰণ, এইদৰে ঋণগ্ৰস্ত

ব্যক্তিৰ প্ৰতিপক্ষ ঋণদাতাসকলৰ
স্বাৰ্থ ৰক্ষাৰ্থে ঋণী ব্যক্তিৰ ধন-
সম্পদ লেনেদেনেৰ অধিকাৰ ৰহিতকৰণ।

○ আৰু এই সকলোবোৰ ইচ্ছামী
চৰ্যিতৰ সৌন্দৰ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত;
কাৰণ, চৰ্যিত মানুহক তাৰ এনে
সম্পদৰ হস্তক্ষেপে কৰিবলৈ বাৰণ
কৰিছে, য'ত মৌলিকভাৱে তাৰ
হস্তক্ষেপে কৰাৰ সুযোগ আছিল;
কিন্তু যতেনি তাৰ সম্পদত তাৰ
হস্তক্ষেপে কৰাত তাৰ উপকাৰতকৈ
ক্ষতিৰ পৰিমাণ বৰ্দ্ধিত হয় আৰু তাৰ
কল্যাণতকৈ অকল্যাণৰ পৰিমাণ বৰ্দ্ধিত
হয়, ততেনি চৰ্যিত প্ৰৱৰ্ত্তক তাৰ
বাবে যাবতীয় কল্যাণকৰ ঠাইতো তাৰ
সকলো প্ৰকাৰ ব্যয়ৰ অধিকাৰ

নষিদ্ধি কৰে; এই কথা বুজাবলৈ য়ে,
যাতে জনগণ ক্ৰতকাৰক দশিতো বাদ
দা প্ৰত্যকে উপকাৰী দশিত সৰ্হিতৰ
সম্পদ ব্যয়ৰ অধিকাৰ প্ৰয়োগ
কৰবিলৈ সচেষ্ট হয়।

তৰে নং উদাহৰণ

অধিকাৰ প্ৰাপ্য ব্যক্তসিকলৰ
অধিকাৰক সুদৃঢ় কৰাৰ বাবে চৰয়িত
সন্মত চুক্তি বা চুক্তিপিত্ৰ গ্ৰহণৰ
বষিয়ে চৰয়িতে য়ি লৈ আহিছে, সেই
প্ৰসঙ্গত আলোচনা।

○ আৰু সেইবোৰ হ'ল য়নে, সাক্ষ্য-
চনদ, যাৰ দ্বাৰা অধিকাৰ আদায় কৰা
যাব, অস্বীকাৰ কৰাৰ পৰা বৰিত ৰাখবি
আৰু তাৰ কাৰণে সন্দছে দুৰ হ'ব।

আৰু এইবোৰৰ আৰু কিছুমান উদাহৰণ হ'ল: বন্ধক, জামানত বা গ্ৰাৰাণ্টী বা জম্বিদাৰী; এইবোৰ ততেয়া কামত আহি, যতেয়া কোনো ব্যক্তি কাৰোবাৰ পৰা তাৰ অধিকাৰ বা প্ৰাপ্য আদায় কৰিবলৈ অপাৰগ হ'ব, ততেয়া পাওনাদাৰ ব্যক্তি সেই চুক্তিপিত্ৰৰ দাৰস্থ হ'ব, ফলত তাৰ অধিকাৰ পৰিপূৰ্ণভাৱে আদায় হ'ব।

এই বিষয়ে কোনো অস্পষ্টতা নাই যে, এই পদ্ধতিৰ মাজত বিভিন্ন ধৰণৰ উপকাৰিতা আছে; আৰু আছে অধিকাৰ সংৰক্ষণ, লেনেদনে সম্প্ৰসাৰণ, তাক ন্যায় আৰু ইনছাফৰ ফালে প্ৰত্যাহ্বান কৰোৱা, পৰিশে-

পৰিস্থিতিৰি উন্নয়ন আৰু লনেদনেক
সঠিকভাৱে সম্পন্ন কৰা।

এতকে যদি চুক্তি বা চুক্তিপিত্ৰৰ
ব্যৱস্থা নাথাকলিহেঁতেনে, তেন্তে
লনেদনেৰ এটা ডাঙৰ অংশ বন্ধ হৈ
গলহেঁতেনে। এতকে, এই চুক্তিপিত্ৰ
পাওনাদাৰ আৰু ঋনী উভয়ৰ বাবেই
বভিন্ৰ কাৰণে উপকাৰী।

চৌধৰ নং উদাহৰণ

চৰয়িত প্ৰণতো কৰ্তৃক ইহছান তথা
অনুগ্ৰহ কৰাৰ প্ৰতি উৎসাহ প্ৰদান;
যিয়ে ইহছানকাৰীক আল্লাহ তা'আলাৰ
ওচৰত প্ৰতিদিনৰ ব্যৱস্থা কৰি দি
আৰু জনগণৰ ওচৰত তাৰ বাবে আনি
দি সুখ্যাতি তাৰপছিত তাৰ ওচৰত

তাৰ সম্পদ হুবহু অথবা অনুৰূপ উভতি
আহি। এতকে কোনো প্ৰকাৰ
ক্ৰমতৰি স্পৰ্শবহীন এই প্ৰকাৰ গুণৰ
অধিকাৰী ব্যক্তৰি অৰ্জনহে
আটাইতকৈ সন্মানতি অৰ্জন বুলি
বিচিতি হ'ব।

আৰু এই ইচ্ছানৰ উদাহৰণ হ'ল: ঋণ
প্ৰদান কৰা, ধাৰ দিয়া ইত্যাদি।

এতকে ইয়াৰ মাজত আছে ইমান বপিল
পৰমাণ জনকল্যাণ, প্ৰয়োজন পূৰণ,
দুখ-কষ্ট লাঘৱ আৰু কল্যাণ ও পুণ্য
লাভৰ ব্যৱস্থা, যিটো গণনা কৰি শেষে
কৰা নাযাব।

আৰু অনুগ্ৰহকাৰী ব্যক্তৰি ওচৰত
তাৰ সম্পদ উভতি আহি আৰু তাৰ

প্ৰতাপিালকৰ পৰাও প্ৰচুৰ পৰমািণে
ছোৱাব পাব; আৰু তেওঁ কল্যাণ,
বৰকত, উদাৰতা আৰু মুহাব্বত আৰু
আন্তৰিকিতা তাৰ ভাইৰ ওচৰত ইহছান
আৰু সুন্দৰ নমুনা প্ৰসাৰতি কৰি দিছে।

আৰু নৰিভজোল ইহছান তথা অনুগ্ৰহ
হ'ল, যটিো ইহছানকাৰী ব্যক্তি
নস্বিৰাৰ্থভাৱে দান কৰে আৰু যটিো
আৰু প্ৰদানকাৰীৰ ওচৰত উভতিনাহে;
ইতপূৰ্বে জাকাত আৰু ছদকাৰ
প্ৰাসঙ্গিক আলোচনাত ইয়াৰ
তাৎপৰ্যৰ পনি ইঙ্গতি কৰা হৈছে।

পোন্ধৰ নং উদাহৰণ

সহে সমূহ মূলনীতি আৰু বধি-বধিান
প্ৰসঙ্গত আলোচনা, যবিোৰ চৰয়িত

প্ৰৱৰ্ত্তক ববিাদ মীমাংসাৰ বাবে,
বভিন্ৰিন সমস্য়াৰ সমাধানকল্পে আৰু
বাদী আৰু ববিাদীৰ এজন আনজনৰ
ওপৰত প্ৰাধান্য দিয়াৰ বাবে প্ৰণয়ন
কৰাছৈ।

সয়ো হ্ৰৈ এনে কছিমান মূলনীতি,
যবিৰ ন্যায়, দলীল-প্ৰমাণ, সামাজিক
প্ৰথাৰ ধাৰাবাহিকতা আৰু স্বভাৱ-
প্ৰকৃতিৰ সামঞ্জস্যতাৰ ওপৰত
প্ৰতিষ্ঠিতি; কয়িনো চৰয়িত
প্ৰৱৰ্ত্তক, এনে প্ৰত্যকে দাবীদাৰৰ
বাবে যয়ি কনো বস্তু অথবা
কনো হক (অধিকাৰ)ৰ দাবী কৰে,
তাৰ সপক্ষে দলীল পচে কৰাক
বাধ্যতামূলক কৰি দিছৈ। এতকে সি
যতেয়া এনে দলীল লৈ আহবি, যটিো

তাৰ দাবীৰ সপক্ষে সঠিকি ভূমিকা
ৰাখি আৰু তাক শক্তিশালী কৰি,
ততৈয়া তাৰ বাবে তাৰ দাবীকৃত হক বা
অধিকাৰ সাব্যস্ত হৈ যাব। আৰু যতৈয়া
সি তাৰ দাবীৰ সপক্ষে দলীল-প্ৰমাণ
আনবিলৈ ব্যৰ্থ হ'ব, ততৈয়া
বিবাদীবাদীৰ দাবীক প্ৰত্যাখ্যান কৰি
শপত কৰি আৰু তাৰ ওপৰত বাদীৰ
বাবে কোনো অধিকাৰ সাব্যস্ত নহ'ব।

○ আৰু চৰয়িত প্ৰৱৰ্তকৰে বস্তুৰ মান
অনুযায়ী দলীল-প্ৰমাণৰ বিষয়টো
নিৰ্ধাৰণ কৰিছে; আৰু তেওঁ সুস্পষ্ট
ইউগতি আৰু মানুহৰ মাজত
ধাৰাবাহিকভাৱে চলি অহা সামাজিক
প্ৰথাকো দলীল-প্ৰমাণৰ অন্তৰ্ভুক্ত
কৰিছে।

এতকে দলীল-প্ৰমাণ হ'ল এনে
প্ৰত্যকে বস্তু বা বিষয়ৰ নাম, যিয়ে
সত্যক সুস্পষ্টভাৱে বৰ্ণনা কৰে আৰু
তাক প্ৰমাণতি কৰে।

আৰু তেওঁ বিবাদৰ সময়ত আৰু বাদী ও
বিবাদীৰ সমান অৱস্থানৰ ক্ষেত্ৰত
ইনছাফপূৰ্ণ আপোচ-মীমাংসাৰ
পদ্ধতিৰ কথা কৈছে, যিটো হ'ব
বভিন্ন সমস্যা আৰু বৰিোধ মীমাংসাৰ
প্ৰত্যকেটো সমাধান-পদ্ধতিৰ লগত
সংগতপূৰ্ণ।

এতকে এনে প্ৰতিটো পদ্ধতি য'ত
কোনো যুলুম নাই, আৰু ই সহিতৰ বাবে
উপকাৰী হোৱাৰ পছিতো সহিতক
কোনো গোনাহৰ কামত প্ৰবৃত্ত

নকৰে, চৰয়িত ইয়াক কাজিয়াৰ গুৰাি
আৰু ববিাদ-বসিম্বাদ নৰিসনৰ মাধ্যম
হঁচাপে স্বীকৃতি দিছে।

আৰু তেওঁ এই নীতমিলা প্ৰণয়নৰ
ক্ৰতেৰত শক্ৰশিলাী আৰু দুৰ্বল আৰু
ৰজা আৰু প্ৰজাৰ মাজত সাৰ্বকি
অধিকাৰ প্ৰশ্নত সমতা বধিান কৰিছে।

আৰু তেওঁ ন্যায়বিচাৰ কৰা আৰু যুলুম বা
অবিচাৰ নকৰাৰ পদ্ধতি প্ৰচলন কৰাৰ
মাধ্যমত বাদী-বিবাদীসকলক সন্তুষ্ট
কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

ষোল নং উদাহৰণ

পৰামৰ্শ ভিত্তিকি কামৰ বিষয়ে
চৰয়িত যি লৈ আহিছে, আৰু

মুমিনসকলৰ বাবে সহিতৰ ধৰ্মীয়,
 পাৰ্থৱি, দশীয় আৰু আন্তৰ্জাতিক
 সকলো কৰ্মকাণ্ড পৰামৰ্শ ভিত্তিক
 পৰিচালিত হোৱাৰ বিষয়টো চৰয়িত
 কৰ্তৃক প্ৰশংসনীয় হোৱা প্ৰসঙ্গত
 আলোচনা।

○ আৰু এই ডাঙৰ মূলনীতিটোৰ
 যথাৰ্থতাৰ বিষয়ে পণ্ডতি
 ব্যক্তসকল একমত পোষণ কৰিছে;
 তেওঁলোকে আৰু একমত পোষণ কৰিছে
 যে, এইটো হ'ল উদ্দেশ্যসমূহ অৰ্জন,
 সঠিক সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱা আৰু
 ন্যায়নীতি প্ৰচলনৰ বাবে উপযুক্ত
 পৰিশে আৰু উত্তম উপায় অৱলম্বনৰ
 একমাত্ৰ মাধ্যম।

আৰু এই মূলনীতি সৰ্বসমূহ জাতকি
 উন্নত কৰে, যিসকলে সকলো প্ৰকাৰ
 কল্যাণ আৰু উপকাৰ অৰ্জনৰ বাবে
 তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কাৰ্যক্ৰম
 পৰিচালনা কৰে। আৰু যতেয়া মানুহৰ
 জ্ঞান বৃদ্ধি পায় আৰু সৰ্ব্বত
 ধ্যানধাৰণাৰ প্ৰশস্ততা ঘটে, ততেয়া
 সৰ্ব্বত ইয়াৰ প্ৰচণ্ড প্ৰয়োজনীয়তা
 আৰু পৰমিাপ অনুধাবন কৰিব পাৰে।

আৰু যতেয়া মুছলমিসকলে ইছলামৰ
 আৰম্ভনতি তেওঁলোকৰ ধৰ্মীয় আৰু
 পাৰ্থক্য কৰ্মকাণ্ডসমূহ পৰিচালনাৰ
 ক্ৰমেৰে এই মূলনীতিৰ প্ৰয়োগ
 কৰিছিল, ততেয়া তেওঁলোকৰ
 কৰ্মকাণ্ডসমূহ সঠিকি আছিল আৰু
 পৰিশে-পৰিস্থিতি আছিল উন্নত আৰু

সমৃদ্ধিৰ মাজত। তাৰ পছিত সহিত
 যতেয়া এই মূলনীতিৰ পৰা বচ্ৰিত হৈ
 গ'ল, ততেয়া তেওঁলোকৰ দ্বীন আৰু
 পৃথৰীৰ অধঃপতন হ'বলৈ ধৰলি,
 আনকি অৱশেষত তেওঁলোকৰ অৱস্থা
 এনে পৰ্যায়ত আহলি, যটিো আজি
 পৰলিক্ষ্যতি হৈছে। এতকে তেওঁলোকে
 যদি আকৌ তেওঁলোকৰ দ্বীন বা
 জীৱনব্যৱস্থাক এই মূলনীতিৰ ফালে
 উভতাই আনবি পাৰে, ততেয়াহে
 তেওঁলোক সফলকাম হ'ব আৰু মুক্তি
 পাব।

সত্ৰেৰ নং উদাহৰণ

নশ্চয় এই চৰয়িত তে দ্বীন আৰু দুনিয়াৰ
 সংস্কাৰ লৈ আহছি; আৰু লৈ আহছি

শৰীৰ আৰু আত্মাৰ মাজত সমন্বতি
কল্যাণ সাধনৰ ব্যৱস্থা।

আৰু এই মূলনীতিৰ বিষয়ে কোৰআন
আৰু ছুন্নাহৰ মাজত বহুতো বৰ্ণনা
আছে; আল্লাহ তা‘আলা আৰু তেওঁৰ
ৰাছুলে এই দুটা বস্তুক প্ৰতিষ্ঠিত
কৰাৰ বাবে উৎসাহিত কৰিছে; আৰু এই
দুটাৰ প্ৰত্যেকেটো পৰস্পৰৰ সহায়ক
আৰু এই মূলনীতিৰ প্ৰতিপোষক।

আৰু আল্লাহ তা‘আলাই মানৱজাতকি
সৃষ্টি কৰিছে তেওঁৰ দাসত্ব কৰাৰ বাবে
আৰু তেওঁৰ অধিকাৰ তথা হকসমূহ
প্ৰতিষ্ঠিত কৰাৰ বাবে; আৰু তেওঁ
সহিতক প্ৰচুৰ ৰজিকি (জীৱিকা) দান
কৰিছে আৰু সহিতৰ বাবে ৰজিকি লাভৰ

উপায়-উপকৰণ আৰু জীৱনযাপনৰ
পদ্ধতিসমূহক বিভিন্ন শ্ৰেণীত বিভক্ত
কৰিছে; যাতো সহিতো তেওঁৰ ইবাদত
কৰাৰ বাবে এইবোৰ উপায়-উপকৰণৰ
সহযোগিতা লব পাৰে আৰু এইবোৰ
যাতো সহিতৰ অভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক
জীৱনত প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে।

আৰু তেওঁ এককভাৱে কৰে আত্মাৰ
খাদ্যৰ যোগান দিবলৈ আকৌ শৰীৰক
অযত্ন আৰু অৱহেলা কৰিবলৈ নৰিদ্দশে
দিয়া নাই।

যেনেকৈ তেওঁ নিষিদ্ধে কৰিছে ভোগ-
বলিাস আৰু লোভ কৰিবলৈ; আৰু
নৰিদ্দশে দিছে হৃদয় আৰু আত্মাৰ
উপকাৰী বস্তুসমূহক শক্তিশালী

কৰবিলগৈ আৰু এই বিষয়টো আন এক
মূলনীতি (উদাহৰণত) আৰু
পৰষ্ৰিকাৰভাৱে বৰ্ণিত হৈছে; সয়ো
হৈছে:

ওঠৰ নং উদাহৰণ

নশ্ৰ্চয় চৰয়িত, ইল্ম (জ্ঞান), দ্বীন,
প্ৰশাসন আৰু বধি-বধানক এটাক
আনটোৰ শক্তিবৰ্ধক আৰু সহায়
সহযোগিতাকাৰীৰূপে নৰ্ধাৰণ কৰছি।

○ এতকে ইল্ম (জ্ঞান) আৰু দ্বীন
প্ৰশাসনক শক্তিশালী কৰে; আৰু ইয়াৰ
ওপৰত ভিত্তি কৰি গঢ়ি উঠে ক্ৰমতা
আৰু বধি-বধান।

আৰু প্ৰশাসন সামগ্ৰিকভাৱে জ্ঞান
আৰু দ্বীনৰ লগত চৰ্তযুক্ত, যাটো
হৈছে হকিমত বা কলাকৌশল তথা
প্ৰজ্ঞা। আৰু ই হৈছে, সঠিক পথ আৰু
কল্যাণ, সফলতা আৰু মুক্তি।

এতকে দ্বীন আৰু ক্ষমতা বা ৰাজত্ব
যতেয়া এটাই আনটোৰ পৰিপূৰক আৰু
সহায়ক শক্তি হয়, ততেয়া
কৰ্মকাণ্ডসমূহ পৰিশুদ্ধ হয়, যনেকৈ
পাৰিপাৰ্শ্বিক পৰিবেশ-পৰিস্থিতি হয়
সুসংহত।

আৰু যতেয়াই এটাক আনটোৰ পৰা
পৃথক কৰা হয়, ততেয়া শাসনব্যৱস্থা
দুৰ্বল হৈ যায়, তাৰ যথাৰ্থতা আৰু
সংস্কাৰমূলক মানসিকতাৰ বলিপ্তি

ঘট্টে, পাৰ্শ্বক্য আৰু দলোদলোৰি সৃষ্টি হয়, আন্তৰিকি দুৰত্ব বৃদ্ধি পায় আৰু মানুহৰ কৰ্মকাণ্ড অবক্ষয় আৰু অৱনতিৰ ফালত ধাবতি হয়।

ইয়াৰ সমৰ্থনপুষ্ট কথা হ'ল: জ্ঞান বজ্জ্ঞান যমিনহে সম্প্ৰসাৰতি হওঁক, জ্ঞান যমিনহে বিভিন্ন শ্ৰেণীত বভিক্ত হওঁক আৰু আৱষ্কাৰসমূহ যমিনহে ডাঙৰ আৰু সংখ্যাত অধিক হওঁক, তাৰ পৰা এনে কোনো বস্তুৰ আগমন নহয় যটিো আল-কোৰআনৰ নৰিদেশনাৰ বপিবীত আৰু চৰয়িতত যলি লৈ আহছি, তাৰ বৰিোধী।

চৰয়িতত এনে কোনো বস্তু লৈ নাহে, যাক বৰিকে-বুদ্ধি অসম্ভৱ বুলি ভাৱে;

বৰং চৰয়িতো যো লৈ আহে, সুস্থ ববিকে-
বুদ্ধিতোৰ সৌন্দৰ্যক যথায়থ
সমৰ্থন কৰে; অথবা চৰয়িতো এনে
কোনো বস্তু লৈ আহে, যিটো
মৌলিক বা বস্তুৰতিভাৱে জনাৰ
বিশ্বয়ে ববিকে সঠিক পথ নাপায়। আৰু
ইয়াৰ বাবে আৰু এটা দৃষ্টান্ত দাঙি
ধৰাৰ প্ৰয়োজন; আৰু সয়ো হ'ল:

উনশৈ নং উদাহৰণ

চৰয়িতো এনে কোনো বস্তু লৈ নাহে,
যাক ববিকে-বুদ্ধি অসম্ভৱ বুলি ভাৱে,
আৰু এনে কোনো বস্তু লৈ নাহে যিটো
বিশুদ্ধ বদ্বিহাই বৰিোধিতা কৰে।

আৰু এইটো এই কথাৰ ওপৰত
সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ দলীল যো, আল্লাহ

তা'আলাৰ ওচৰৰ পৰা যটি. আহিছে,
সয়ো মজবুত আৰু স্থায়ী, আৰু ই
সকল. কাল আৰু স্থানৰ বাবে
উপযোগী।

○ আৰু এই নথিৰি বশ্বিত ঘটি য.ৰা
সকল. ঘটনা দুৰ্ঘটনা আৰু সমাজ
বজ্ৰ্ণানৰ ঘটনাসমূহ সুক্ৰ্মভাৰে
অধ্যয়ন আৰু অনুসন্ধান কৰাৰ
মাধ্যমৰে এই সংক্ৰপিত বাক্যসমূহ
বসিতাৰতিভাৰে বুজা যায়। আৰু
এইব.ৰৰ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰয়.গ
ততেয়া হ'ব, যতেয়া ই হ'ব চৰয়িত যি
লৈ আহিছে সেই অনুযায়ী যথাযথ
বাস্তৱতাৰ অন্তৰ্ভুক্ত; গতকি ইয়াৰ
দ্বাৰা বুজা যায় য, নশ্চয় ই
(ক.ৰআন) প্ৰত্যকে বশ্বিত স্পষ্ট

ব্যাখ্যাস্বৰূপ আৰু ই সৰু-বৰ
সকলোকে চামলি কৰিছে।

বশি নং উদাহৰণ

ইছলামৰ অস্বাভাৱকি আৰু অলৌকিকি
বজিয়সমূহত সামগ্ৰিকি দৃষ্টিপাত;
তাৰপছিত শত্ৰুসকলৰ প্ৰকাশ্য
শত্ৰুতা, প্ৰচণ্ড বৰিোধিতা আৰু তাৰ
লগত সহিতৰ চৰিাচৰতি সংঘাতমুখৰ
অৱস্থান সত্বেও সন্মানৰ সতৈ
বদিয়মান থকাৰ বিষয় সম্পৰ্কে কিছু
কথা।

○ এই দ্বীন বা জীৱনব্যৱস্থাৰ উৎসৰ
ফালে দৃষ্টিপাত কৰিলিহে এইটো বুজা
যায় য; কনেকেই ই আৰব উপদ্বীপৰ
অধিবাসীসকলৰ অন্তৰত বভিদে আৰু

প্ৰচণ্ড বদ্বিষে ও শত্ৰুতা বদ্বিষমান
 থকাৰ পছিতো সহিতক ঐক্যবদ্ধ
 কৰাছে; আৰু কনেকেই সহিতক সংঘবদ্ধ
 কৰাছে, সহিতৰ দুৰৱৰ্তীসকলক
 নকিটৱৰ্তীসকলৰ লগত একত্ৰতি
 কৰাছে আৰু সহিতৰ মাজৰ সৰ্হে
 শত্ৰুতাক দূৰ কৰা দিছে; আৰু ঈমানী
 ভ্ৰাতৃত্ববোধক তাৰ যথাস্থানত
 প্ৰতিস্থাপন কৰাছে।

তাৰ পছিত তেওঁলোকে পৃথিৱীৰ চুক
 কানে ওলাই পৰাছে বিভিন্ন ভূখণ্ডক
 জয় কৰাৰ বাবে; আৰু এই ভূখণ্ডসমূহৰ
 শীৰ্ষত আছিল অত্যন্ত শক্তিশালী
 পাৰস্য আৰু ৰোম জাতি; এওঁলোকৰ
 ৰাজত্ব আছিল বৰ ডাঙৰ, আৰু
 এওঁলোক বৰ শক্তিশালী আছিল আৰু

সংখ্যা আৰু স্থায়িত্বৰ ফালে দিও
 এওঁলোক আছিল বহু গুণে বছেঁ;
 তাৰপছিতো তেওঁলোকে এই উভয়
 সাম্ৰাজ্যক জয় কৰিছে আৰু এই জয়
 সম্ভৱ হৈছিল কৰেল তেওঁলোকৰ
 দ্বীন, ঈমানী শক্তি আৰু তেওঁলোকৰ
 প্ৰতি আল্লাহ তা‘আলাৰ সহায় আৰু
 সহযোগিতাৰ বনিমিত; আনকি
 অৱশ্যেত ইছলাম পৃথিৱীৰ পূৰ্বৰ পৰা
 পশ্চিমলৈ বসিতাৰ লাভ কৰিছে।

এতকে এইটোক আল্লাহ তা‘আলাৰ
 অন্যতম নিদৰ্শন, তেওঁৰ দ্বীনৰ
 সত্যতাৰ দলীল আৰু তেওঁৰ নবীৰ
 মু‘জযিা (অলৌকিকতা) হচিপে গণনা
 কৰা হয়; আৰু এই বাবহে মানৱজাতি
 কোনো ধৰণৰ জোৰজবৰদস্তি আৰু

অস্থিৰিতা অবহিনহেই স্বজ্ঞানে দৃঢ়
আস্থাৰ সতৈে দলে দলে এই দ্বীনৰ
মাজত প্ৰৱশে কৰছিে আৰু কৰি আছেে।

○ এতকে যয়িে এই বিষয়টোৰ প্ৰতি
সামগ্ৰিকভাৱে দৃষ্টি দৰি, সি বুজবিলাই
পাব য়ে, এইটো হুইে সত্য দ্বীন, যাৰ
প্ৰতদিবন্দতিাত বাতলি কনোমতহেই
সফল হ'ব নোৱাৰবি, যমিানহেই সি
শক্তশিালী নহুওঁক আৰু তাৰ প্ৰভাৰ
আৰু প্ৰতপিত্তি যমিানহেই প্ৰৱল
নহুওঁক কয়ি।

এইটো বুজা যাব স্বয়ংক্ৰয়ি জ্ঞান-
বুদ্ধিৰ দ্বাৰা আৰু তাত কনো
ন্যায়পৰায়ণ লোকে সন্দহে পোষণ

নকৰবি; আৰু ই অত্যাৱশ্যক বা জৰুৰী
বসিয়ৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

কিন্তু এই যুগৰ লেখকসকলৰ এটা দলে
ইয়াৰ বিপৰীত কথা কয়, যিসকলক
অসমৰ্থতি চিন্তাধাৰা ইছলামৰ
শত্ৰুসকলৰ সমৰ্থন কৰাৰ ফালত ঠলোঁ
দৰ্ছি; সয়ে সহিত্তে ধাৰণা কৰে যে,
ইছলামৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু তাৰ
বিস্ময়কৰ বজিয়সমূহ নৰ্ভিজোল
বস্তুগত বসিয় আৰু কৰ্মকাণ্ডৰ
ওপৰত প্ৰতষ্টিতি; আৰু সহিত্তে এই
বজিয়সমূহক সহিত্তৰ ভুল ধাৰণাৰ
ভিত্তিতি বচাৰ বশ্লিষণ কৰৰ্ছি।

আৰু সহিত্তে এই বশ্লিষণটোৰ দ্বাৰা
যি কথাষাৰ কৰ বচাৰৰ্ছি সেইটো হৰ্ছি,

ইছলামৰ বজিয় প্ৰকৃততে পাৰস্য আৰু
ৰোম সম্ৰাটসকলৰ ষাষ্ট্ৰীয়
দুৰ্বলতাৰ কাৰণে, আৰু আৰবৰ
বস্তুগত শক্তিৰ আধিক্যতাৰ কাৰণে।

নসিন্দহে প্ৰকৃত অৱস্থা সম্পৰ্কে
সামান্যতম ধাৰণাই সহিতৰ উপৰোক্ত
কল্পনাপ্ৰসূত বশ্লিষণ বাতলি কৰাৰ
বাবে যথেষ্ট।

কাৰণ, আৰবৰ মাজত সেই সময়ত এনে
কোন শক্তি আছিল ন?, যাৰ দ্বাৰা
সহিত ক্ৰুদ্ৰ ক্ৰুদ্ৰ ষাষ্ট্ৰ বা
চৰকাৰসমূহৰ মাজৰ পৰা এটা
ক্ৰুদ্ৰতম চৰকাৰক প্ৰতিৰোধ কৰা
বা উৎখাত কৰাৰ দৰে উপযুক্ত আছিল?
সেই সময়ত সাধাৰণভাৱে সবাতোকৈ

শক্তিশালী আৰু সেই সময়ত জনসংখ্যা
আৰু প্ৰস্তুতৰি দৰিৱেৰে বশিাল ডাঙৰ
ৰাষ্ট্ৰ আৰু জাতকি প্ৰতিৰোধ
কৰাতো দূৰৰ কথা। কনিতু শেষলৈ
তওঁলোক (মুছলমিসকলে)

সামগ্ৰিকভাৱে সেইবোৰ সাম্ৰাজ্যক
টুকুৰা টুকুৰ কৰি দিছিল আৰু সেইবোৰ
শক্তিশালী সাম্ৰাজ্যৰ সাংবধানিকি
প্ৰতিষ্ঠানসমূহ আল-কোৰআন আৰু
ইনছাফপূৰ্ণ দ্বীনৰ বধানসমূহ দখল
কৰি লৈছিল, যিটো প্ৰত্যকে
ন্যায়পৰায়ণ ব্যক্তি আৰু হকপন্থী
লোকো ইয়াৰ যথাৰ্থতা উপলব্ধিকৰি
সাদৰে গ্ৰহণ কৰি লৈছিল।

এতকে কৰিলে বস্তুগত বিষয়ত
আৰবসকলৰ শ্ৰেষ্ঠত্বৰ কাৰণে এই

সম্প্ৰসাৰতি ব্যাপক বজিয় অৰ্জতি
হুঁছে বুলি ব্যাখ্যা কৰা সম্ভৱ ন?

এই ধৰণৰ কথা কৰেল সহিতই কয়,
যসিকলে ইছলামী জীৱনব্যৱস্থাৰ
মাজত দুৰ্ণাম বয়িপাব বচাৰে, অথবা
সহিতই এই ধৰণৰ কথা কয়, যসিকলে
মাজত শত্ৰুসকলেৰ কথা বাস্তৱতা
ববিৰ্জতি অৱস্থাত বয়িপি আছে।

○ তাৰপছিত ধাৰাবাহিকি দুৰ্ঘ্যোগ আৰু
দুৰ্ঘটনা আৰু শত্ৰুসকলেৰ প্ৰকাশ্য
শত্ৰুতাৰ পছিতো এই দ্বীন তাৰ
যথাযথ স্বকীয়তা লৈ অৱশষ্টি থকাটো
এই দ্বীনৰ নদিৰ্শনসমূহৰ মাজত
অন্যতম; আৰু এইটোৱেই প্ৰকৃত
অৰ্থত আল্লাহৰ দ্বীন। এতকে যদি

এনে পৰ্যাপ্ত শক্তি এই দ্বীনক
 সহযোগিতা কৰে, যাটো
 সীমলংঘনকাৰী সকলৰ সীমালংঘন আৰু
 বদিৰোহীসকলৰ বদিৰোহক
 প্ৰতিৰোধ কৰে, তেন্তে পৃথিৱীত এই
 দ্বীনৰ বাহিৰে আন কোনো ধৰ্ম
 অৱশিষ্ট নাথাকলিহেঁতেনে আৰু
 কোনো প্ৰকাৰ জোৰ জবৰদস্তি আৰু
 বাধ্যবাধকতাবহীন মানৱজাতি ইয়াক
 গ্ৰহণ কৰিলি হয়। কাৰণ, ই হৈছে সত্য
 ধৰ্ম, স্বভাৱগতধৰ্ম আৰু সততা ও
 সংস্কাৰৰ ধৰ্ম; কিন্তু ইয়াৰ
 অনুসাৰীসকলৰ সংকীৰ্ণতা, দুৰ্বলতা,
 অনৈক্য আৰু তেওঁলোকৰ ওপৰত
 তেওঁলোকৰ শত্ৰুসকলৰ নৰিযাতন-
 অত্যাচাৰই ইয়াৰ অগ্ৰযাত্ৰাক বাধা

দাছিলে (লা হাউলা অলা কুউরাতা ইল্লা-
বলিল্লাহ)

একশৈ নং উদাহৰণ

আগৰ আলোচতি প্ৰত্যকে বসিয়ৰ
সাৰাংশ

বশিদ্ধ আৰু কল্যাণকৰ আকাদি-
বশ্বাস; আত্মা আৰু ববিকে-বুদ্ধকি
মাৰ্জতি ৰূপদানকাৰী উত্তম চৰত্ৰ;
পৰস্থিতি-পৰিশে সংস্কাৰকাৰী
কৰ্মকাণ্ড; মূল আৰু শাখা-প্ৰশাখাত
বসিত্ত সুস্পষ্ট দলীল-প্ৰমাণ;
প্ৰতমাপূজা আৰু সৃষ্টিপূজা
প্ৰত্যাখ্যান; দ্বীনৰ বসিয়ে
একনষ্টিতা আৰু ইখলাছ সৃষ্টিজিগতৰ
ৰব আল্লাহৰ বাবে নবিদেন কৰা;

চতেনা, ববিকে-বুদ্ধা আৰু চিন্তা-
 গৱেষণাৰ ববিবুদ্ধে সকলো প্ৰকাৰ
 কুসংস্কাৰ পৰহিাৰ কৰা; সাধাৰণ
 কল্যাণ; সকলো প্ৰকাৰ অন্যায-
 অনষ্টি আৰু বশিঙখলা প্ৰতৰিোধ
 কৰা; ন্যাযবচাৰ কৰা আৰু সকলো
 ধৰণৰ যুলুম-নৰিযাতনৰ গুৰনিপিত
 কৰা আৰু সকলো প্ৰকাৰ উন্নতি আৰু
 উৎকৰ্ষ বধিনত উৎসাহতি কৰা
 ইত্যাদি মূলনীতমিালাৰ ওপৰত দ্বীন-
 ইছলাম প্ৰতষ্টিতি।

○ আৰু এই বাক্যসমূহৰ বসিতাৰতি
 বৰিৰণ বহুত দীৰ্ঘ হ'ব; ন্যূনতম
 জ্ঞান বা জনাশুনা থকা প্ৰত্যকে
 ব্যক্তয়েই সন্দহেমুক্ত আৰু
 সুস্পষ্টভাৱে বসিতাৰতি বশিল্ষেণ আৰু

বৰিৰণৰ পথ পাব, য'ত কোনো
প্ৰকাৰ সমস্যা বা জটলিতা নাথাকবি।

আৰু আমিও এই আলোচনাটোক ইয়াৰ
সংক্ষিপ্ততাৰ ওপৰত সীমাবদ্ধ ৰখা
উচতি বুলি ভাৱোঁ; কয়িনো ই এনে
কিছুমান মূলনীতি আৰু নিয়ম-কানুনক
অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে, যাৰ দ্বাৰা
ইছলামৰ পৰিপূৰ্ণতা, মহত্ব আৰু
সকলো বস্তুৰ প্ৰকৃত সংস্কাৰকাৰী
হোৱাৰ বিষয়টো স্পষ্টৰূপে জনা যায়।

আল্লাহৰ ওচৰত তাওফীক কামনা
কৰোঁ।

১৩৬৪ হিজৰীৰ জুমাদাল উলা মাহৰ
প্ৰথম দিনটোত

লখোঁটো সন্পন্ন হুঁছে।

২১-১১-২০১৫ চন ----- ০৯-০২-১৪৩৭
হুঁজিৰী

শনবিাৰ সন্ধিয়া ৪-৩০ মনিটিত ইয়াৰ
অনুবাদ সন্পন্ন হ'ল।